

Saubermacher-Komunala Murska Sobota d.o.o.
Noršinska ulica 12
9000 Murska Sobota

OBČINA ČRENŠOVCI

Prejeto:	Sig.znak:
1 - -04- 2019	vredn.:
Št.zaveze:	Priloge:

**ELABORAT O OBLIKOVANJU CENE
IZVAJANJA OBVEZNE OBČINSKE
GOPODARSKJE JAVNE SLUŽBE ZBIRANJA
DOLOČENIH VRST KOMUNALNIH
ODPADKOV V OBČINI ČRENŠOVCI
ZA LETO 2019
s poročilom o delu za leto 2018**

podjetje za odstranjevanje odpadkov Murska Sobota d.o.o.
Murska Sobota, Noršinska ulica 12

Saubermacher
KOMUNALA

Direktor:

Drago Dervarič, univ.dipl.ekon.

Murska Sobota, 26.3.2019

1 UVOD

Odpadki postajajo vse bolj pomemben ekološki, družbeni in ekonomski problem sodobnih družb, saj se njihove količine povečujejo vzporedno z ekonomsko rastjo. Načini ravnanja z odpadki zadevajo torej vsakogar, tako posameznike in podjetja, kot tudi organe oblasti. Ustvarjanje velikih količin odpadkov vpliva na izgubo naravnih surovin in energije na eni strani, družbi pa nalaga vse večje stroške za njihovo zbiranje, predelavo in odstranjevanje. Sodobna družba proizvaja vsak dan več odpadkov, ki ob neustreznem ravnanju obremenjujejo naše okolje in negativno vplivajo na kakovost življenja. V Sloveniji se na eni strani pojavljajo vse večje količine embalažnih materialov, na drugi strani pa ne dosegamo zelenega zajema embalažnih materialov oziroma ločeno zbranih sekundarnih surovin, kajti na podlagi regulative EU smo zavezani tudi k zmanjševanju količin odloženih odpadkov.

Evropska unija glede ravnanja z odpadki deluje v skladu s štirimi ključnimi načeli:

- **Načelo preprečevanja:** količine odpadkov je treba omejiti pri viru in vzpodbuditi industrijo, da proizvede - ter potrošnike, da izberejo proizvode in storitve, ki ustvarjajo manj odpadkov. Sem sodi tudi razvoj in uveljavljanje evropske strategije recikliranja odpadkov.
- **Načelo »onesnaževalec plača«:** kdor onesnažuje, mora plačati stroške zaradi onesnaženja.
- **Načelo previdnosti:** kadar obstaja potencialno tveganje, ga je treba poskusiti preprečiti.
- **Načelo bližine:** odpadke je treba obdelati čim bliže njihovem viru.

Dejavnost podjetja Saubermacher - Komunala Murska Sobota d.o.o. je »gospodarno ravnanje z odpadki«, kar pomeni ponuditi uporabnikom na območju domače regije ter pri določenih vrstah odpadkov v celotni Sloveniji storitve, s katerimi se zagotavlja upoštevanje prednostnega vrstnega reda hierarhije ravnanja z odpadki:

1. preprečevanje,
2. priprava za ponovno uporabo,
3. recikliranje,
4. drugi postopki predelave (npr. energetska predelava) in
5. odstranjevanje odpadkov.

To lahko ponazorimo z naslednjo shemo:

Preprečevanje

S pomočjo medijev (TV, radio, časopis), brošur, nalepk, raznih projektov, akcij, natečajev (npr. Odpadno je uporabno) in dogodkov (npr. sodelovanje pri Evropskem tednu zmanjševanja odpadkov) si prizadevamo vzgajati in osveščati ljudi, zlasti otroke in mladino, da bi v kar največji meri preprečevali nastajanje odpadkov oziroma s premišljenimi nakupi ter gospodarnim ravnanjem z odpadki njihovo količino znižali na minimum.

Ponovna uporaba

Z ločenim zbiranjem odpadkov prispevamo k temu, da se odpadki plasirajo v ponovno uporabo (npr. RE-USE tekstila).

Reciklaža, kompostiranje

Ločeno zbrane odpadke kot so papir, steklo, mešana embalaža, električna in elektronska oprema predajamo v nadaljnjo predelavo in na ta način pridobimo iz njih sekundarne surovine. Ločeno zbrane biološke odpadke pa predamo na kompostiranje in iz njih nastane kompost, ki ga lahko ponovno uporabimo.

Energija iz odpadkov

V naši regiji še ni obrata za energetske predelavo odpadkov.

Odlaganje

Preostanek mešanih komunalnih odpadkov predajamo v odstranitev izvajalcu gospodarske javne službe obdelave in odlaganja odpadkov. Le-ta pred odlaganjem izvrši še obdelavo in izloči uporabne materiale. Na ta način se dalj časa ohrani dragocen odlagalni prostor, industriji pa se vrnejo sekundarne surovine.

V skladu z *Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja* (Ur. l. RS št. 87/2012 in 109/2012) (v nadaljevanju: *Uredba*), ki je stopila v veljavo s 1.1.2013, ceno storitve posamezne javne službe za območje občine predlaga izvajalec javne službe preko *elaborata o oblikovanju cene izvajanja storitev javne službe* (v nadaljevanju: *elaborat*), ki ga predloži pristojnemu občinskemu organu v potrditev. Izvajalec v skladu s 6. členom *Uredbe* za preteklo obračunsko obdobje ugotovi razliko med potrjeno in obračunsko ceno opravljenih storitev in ugotovljeno razliko med potrjeno in obračunsko ceno glede na dejansko količino opravljenih storitev v preteklem obračunskem obdobju v elaboratu upošteva pri izračunu predračunske cene za naslednje obdobje. Izvajalec enkrat letno pripravi elaborat in če zgoraj navedena razlika presega deset odstotkov od potrjene cene, mora elaborat poslati pristojnemu občinskemu organu, ki mora začeti postopek potrjevanja cene.

Občina na podlagi elaborata določi potrjeno ceno, izvajalec pa v skladu s potrjeno ceno oblikuje cenik ter ga objavi na svojih spletnih straneh in na krajevno običajen način.

Javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki na podlagi Zakona o varstvu okolja (Ur. l. RS št. 39/2006-UPB1, 49/2006, 66/2006 Odl.US, 112/2006 Odl.US, 33/2007-ZPNačrt, 57/2008-ZFO-1A, 70/2008, 108/2009, 48/2012, 57/2012, 97/2012 Odl.US) ter te *Uredbe* so:

- Zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov
- Obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov
- Odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov

Cena posamezne storitve javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki je sestavljena iz cene javne infrastrukture in cene opravljanja storitev posamezne javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki.

Pri javni službi ravnanja s komunalnimi odpadki se ločeno oblikujejo cene za posamezno javno službo in naslednje storitve znotraj javne službe:

1. Zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov, ki vključuje zbiranje:
 - ločenih frakcij določenih komunalnih odpadkov in kosovnih odpadkov, razen ločeno zbrane odpadne embalaže ter biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada,
 - ločeno zbrane odpadne embalaže,
 - biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada in
 - mešanih komunalnih odpadkov.
2. Obdelava določenih vrst komunalnih odpadkov.
3. Odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov.

1.1 Osnove za izvajanje gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov

Podjetje Saubermacher - Komunala Murska Sobota d.o.o. je pri Agenciji RS za okolje vpisano v:

- Evidenco zbiralcev komunalnih odpadkov na osnovi Potrdila št. 35469-40/2014-2, z dne 31.07.2014, za območje občin: Beltinci, Cankova, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Kuzma, Moravske Toplice, Murska Sobota, Puconci, Rogašovci, Šalovci, Tišina, Kobilje, Dobrovnik, Turnišče, Odranci, Črenšovci;
- Evidenco zbiralcev odpadkov na osnovi Potrdila št. 35469-58/2012-8 z dne 24.01.2013, Odločbe št. 35469-31/2013-2 z dne 10.12.2013, Sklepa št. 35469-31/2013-3 z dne 17.12.2013 in Odločbe št. 35469-62/2016 z dne 26.05.2017;
- Evidenco prevoznikov odpadkov na osnovi Potrditve št. 35470-148/2010-2 z dne 03.06.2010 (pod številko 1316);
- Evidenco posrednikov odpadkov na osnovi Potrditve št. 35471-95/2009-3 z dne 08.01.2010 (pod številko 423);
- Družba Saubermacher – Komunala Murska Sobota d.o.o. je na osnovi Potrdila št. 34453-79/2011-3-U950-06 z dne 06.12.2017, izdanega s strani Veterinarske uprave RS pod evidenčno številko SI B 09 25 01 vpisana v register prevoznikov živalskih stranskih proizvodov.

Izvajanje gospodarske javne službe zbiranja in odvoza odpadkov v občini Črenšovci smo prevzeli in izvajamo na podlagi:

- Odloka o načinu izvajanja gospodarske javne službe zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov na območju Občine Črenšovci (Ur. l. RS, št. 82/2012 in 68/2016)
- Koncesijske pogodbe za opravljanje obvezne lokalne gospodarske javne službe zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov na območju občine Črenšovci z dne 09.05.2012
- predmetne okoljske zakonodaje

1.2 Pregled standarda zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov za leto 2019

Standard vsebuje:

	Letno število odvozov	Opombe
Zbiranje mešanih komunalnih (ostalih) odpadkov	17	odvoz enkrat na 3 tedne
Rumena vreča (embalaža od vrat do vrat)	14	odvoz enkrat na 4 tedne oziroma enkrat na 3 tedne v poletnih mesecih (junij, julij, avgust) (24 kom 120 l vreč letno)
Zbiranje kosovnih odpadkov iz gospodinjstev na klic	1	do 2 m ³ letno
Akcija zbiranja nevarnih in posebnih odpadkov iz gospodinjstev	1	zbiranje s premično zbiralnico na vnaprej določeni lokaciji
Zbirni center za ločeno zbiranje frakcij Črenšovci	Stalno oziroma sproti po potrebi	ZC se nahaja v Srednji Bistrici
Zbiranje papirja od vrat do vrat	13	odvoz enkrat na 4 tedne
Zbiranje in odvoz odpadnih nagrobnih sveč	13	odvoz enkrat na 4 tedne
Očiščevalna akcija	1	

Dodatne storitve, ki se izvajajo, če se zanje odloči povzročitelj:

	Letno število odvozov	Opombe
Zbiranje bioloških odpadkov	21	(od aprila do oktobra enkrat na 14 dni, od novembra do marca enkrat na štiri tedne)

Podjetje Saubermacher - Komunala Murska Sobota d.o.o. opravlja gospodarsko javno službo zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov na celotnem območju občine Črenšovci, torej v naseljih: Črenšovci, Dolnja Bistrica, Gornja Bistrica, Srednja Bistrica, Žižki, Trnje.

Standard ravnanja z odpadki zajema zbiranje mešanih komunalnih odpadkov, mešane embalaže po sistemu rumene vreče, ločeno zbiranje papirja ter dodatno še ločeno zbiranje bioloških odpadkov po sistemu od vrat do vrat, v kolikor se posamezno gospodinjstvo za to odloči. Odvoz kosovnih odpadkov iz gospodinjstev poteka na klic, kar pomeni, da lahko vsako gospodinjstvo enkrat letno naroči odvoz do 2 m³ kosovnih odpadkov ter električne in elektronske opreme. V občini bo organizirana ena akcija zbiranja nevarnih in posebnih odpadkov iz gospodinjstev s pomočjo premične zbiralnice.

Povzročiteljem odpadkov je na voljo zbirni center za ločeno zbiranje frakcij, ki se za občane občine Črenšovci nahaja v Srednji Bistrici.

Zbiranje mešanih komunalnih odpadkov

Za oddajanje mešanih komunalnih odpadkov lahko uporabniki uporabljajo zabojnike volumna 80 l, 120 l, 240 l in 1100 l ali zabojnike volumna 4 m³, 5 m³, 7 m³ ali 8 m³. Odvoz zabojnikov volumna 4 m³ ali večjih se vrši na odpoklic, odvoz zabojnikov volumna 80 l, 120 l, 240 l in 1100 l pa na osnovi urnika odvoza, ki ga uporabniki storitev prejmejo v mesecu decembru tekočega leta za naslednje leto.

V primeru, da imajo uporabniki občasno večje količine mešanih komunalnih odpadkov kot je volumen njihovega črno-sivega zabojnika za mešane komunalne odpadke, lahko kupijo na sedežu podjetja Saubermacher - Komunala Murska Sobota d.o.o., v času odvoza odpadkov pri vozniku vozila za odvoz odpadkov ali znotraj delovnega časa zbirnega centra vrečke, ki jih nastavijo na prevzemno mesto ob zabojnik za mešane komunalne odpadke v času zbiranja letih.

Občani pa lahko naročijo tudi enkratni odvoz mešanih komunalnih odpadkov s tipskim 5 m³ zabojnikom, nastavitev in odvoz katerega se opravi na osnovi naročila stranke v skladu z veljavnim cenikom podjetja.

Zbiranje embalaže od vrat do vrat - rumena vreča

Zbiranje embalažnih materialov po sistemu t.i. rumene vreče pomeni, da vsako gospodinjstvo, ki je vključeno v organiziran odvoz mešanih komunalnih odpadkov, prejme letno 24 tipiziranih namenskih vreč, v katerih se zbirajo vsi embalažni materiali razen steklenih in papirnih. Sistem zbiranja je zelo preprost in od povzročiteljev zahteva le, da prazno in čisto embalažo stisnejo in odložijo v namenske vreče, le-te pa na dan odvoza postavijo na odjemno mesto zabojnika za mešane komunalne odpadke.

Zbiranje kosovnih odpadkov iz gospodinjstev

Zbiranje kosovnih odpadkov poteka po sistemu na klic, kar pomeni, da lahko povzročitelji, ki so vključeni v organiziran odvoz mešanih komunalnih odpadkov, s pisno naročilnico enkrat letno naročijo odvoz do 2 m³ kosovnih odpadkov ter električne in elektronske opreme, kar je že vključeno v ceno ravnanja z odpadki. Če je količina večja od 2 m³ oz. gre za več odvozov letno, se le to zaračuna v skladu z veljavnim cenikom podjetja. V stanovanjskih blokih ima pravico do naročila odvoza kosovnih odpadkov in električne in elektronske opreme upravnik bloka 1 x letno. Seveda pa lahko oddajo kosovne odpadke tudi v zbirni center.

Zbiranje nevarnih in posebnih odpadkov iz gospodinjstev

Nevarne frakcije lahko občani oddajo 1-krat letno ob akciji zbiranja nevarnih odpadkov iz gospodinjstev s pomočjo premične zbiralnice na vnaprej dogovorjenem kraju in po urniku.

Zbirni center za ločeno zbiranje frakcij

Zbirni center za ločeno zbiranje frakcij, ki se nahaja ob čistilni napravi v Srednji Bistrici, je namenjen ločenemu zbiranju:

- papirja in lepenke vseh vrst in velikosti, vključno z odpadno embalažo iz papirja in lepenke,
- stekla vseh velikosti in oblik, vključno z odpadno embalažo iz stekla,
- plastike, vključno z odpadno embalažo iz plastike ali sestavljenih materialov,
- odpadkov iz kovin, vključno z odpadno embalažo iz kovin,
- lesa, vključno z odpadno embalažo iz lesa,
- oblačil,

- tekstila,
- jedilnega olja in maščob,
- barv, čmil, lepil, smole, ki ne vsebujejo nevarnih snovi,
- detergentov, ki ne vsebujejo nevarnih snovi,
- baterij in akumulatorjev, ki niso razvrščeni v skupine 16 06 01, 16 06 02 ali 16 06 03 v klasifikacijskem seznamu odpadkov, določenem v predpisu o ravnanju z odpadki,
- električne in elektronske opreme, ki ne vsebuje nevarnih snovi,
- kosovnih odpadkov,
- odpadnih zdravil.

Zbiranje papirja od vrat do vrat

Posamezna gospodinjstva se lahko odločijo še za ločeno zbiranje papirja s pomočjo 240 l zabojnika, kar je že vključeno v ceno ravnanja z odpadki.

Zbiranje bioloških odpadkov od vrat do vrat

Prednostno se priporoča hišno kompostiranje, posamezni povzročitelj pa se lahko odloči tudi za ločeno zbiranje z zabojnikom in odvoz v skladu z urnikom.

1.3 Obvezne sestavine elaborata

9. člen *Uredbe* določa naslednje obvezne sestavine elaborata:

- a) predračunsko in obračunsko količino opravljenih storitev javne službe za preteklo obračunsko obdobje,
- b) predračunske in obračunske stroške izvajanja storitev posamezne javne službe za preteklo obračunsko obdobje,
- c) pojasnila odmikov obračunske cene od predračunske in od potrjene cene storitev posamezne javne službe za preteklo obračunsko obdobje,
- d) primerjavo obračunskih cen posamezne javne službe, za katero se oblikuje cena, z obračunskimi cenami storitev javne službe na primerljivih območjih,
- e) primerjavo potrjenih cen posamezne javne službe, za katero se oblikuje cena, s potrjenimi cenami storitev javne službe na primerljivih območjih,
- f) primerjavo obračunske cene javne infrastrukture javne službe, za katero se oblikuje cena, s primerljivimi območji,
- g) primerjavo izvajalca javne službe s povprečjem panoge tiste javne službe, za katero se oblikuje cena, s pomočjo kazalnikov, ki so: pospešena pokritost kratkoročnih obveznosti, gospodarnost poslovanja, povprečna mesečna plača na zaposlenca in ki jih objavlja Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve,
- h) predračunsko količino opravljenih storitev javne službe za prihodnje obračunsko obdobje,
- i) predračunske stroške izvajanja storitev posamezne javne službe za prihodnje obračunsko obdobje,
- j) obseg poslovno potrebnih osnovnih sredstev za izvajanje storitev posamezne javne službe za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje,

- k) prikaz razdelitve splošnih stroškov v skladu z 10. členom te uredbe za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje,
- l) prihodke, ki jih izvajalec ustvari z opravljanjem posebnih storitev za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje,
- m) donos na vložena poslovno potrebna osnovna sredstva za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje,
- n) število zaposlenih za izvajanje storitev posamezne javne službe za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje,
- o) podatek o višini najemnine za javno infrastrukturo in podatek o njenem deležu, ki se prenese na uporabnike javne infrastrukture,
- p) stopnjo izkoriščenosti javne infrastrukture, ki je namenjena izvajanju javne službe, in stopnjo izkoriščenosti javne infrastrukture, ki je namenjena za izvajanje posebnih storitev,
- q) izračun predračunske cene storitev posamezne javne službe za prihodnje obračunsko obdobje in izračun predračunske cene javne infrastrukture ali omrežnine za prihodnje obračunsko obdobje,
- r) prikaz sodil za razporejanje vseh stroškov in prihodkov po dejavnostih ter po občinah in
- s) druga razkritja na podlagi Slovenskega računovodskega standarda 35.

2 VSEBINA

2.1 Predračunska in obračunska količina opravljenih storitev javne službe za preteklo obračunsko obdobje

Vrste komunalnih odpadkov	Predračunska količina opravljenih storitev za preteklo obračunsko obdobje – leto 2018 (v kg)	Obračunska količina opravljenih storitev za preteklo obračunsko obdobje – leto 2018 (v kg)
Zbiranje ločenih frakcij določenih komunalnih odpadkov, razen ločeno zbrane odpadne embalaže ter biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada	202.200	263.197
Zbiranje ločeno zbrane odpadne embalaže	114.000	114.831
Zbiranje biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada	24.000	29.322
Zbiranje mešanih komunalnih odpadkov	328.000	336.585

2.2 Predračunski in obračunski stroški izvajanja storitev posamezne javne službe za preteklo obračunsko obdobje

Vrste komunalnih odpadkov	Predračunski stroški izvajanja storitev zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov za preteklo obračunsko obdobje – leto 2018 (v EUR)	Obračunski stroški izvajanja storitev zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov za preteklo obračunsko obdobje – leto 2018 (v EUR)
Zbiranje ločenih frakcij določenih komunalnih odpadkov, razen ločeno zbrane odpadne embalaže ter biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada	27.673	36.615

Zbiranje ločeno zbrane odpadne embalaže	10.651	10.489
Zbiranje biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada	2.255	2.582
Zbiranje mešanih komunalnih odpadkov	39.893	37.222

2.3 Pojasnila odmikov obračunske cene od predračunske in od potrjene cene storitev posamezne javne službe za preteklo obračunsko obdobje

Obračunska cena zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov v občini Črenšovci v letu 2018 znaša 0,11800 EUR/kg brez DDV in je od potrjene cene, ki je 0,12296 EUR/kg brez DDV je nekaj nižja zaradi višjih količin zbranih odpadkov, še posebej ločenih frakcij v zbirnem centru. Rast količine zbranih mešanih komunalnih odpadkov je v primerjavi z rastjo zbranih ločenih frakcij minimalna, kar je pozitivno in kaže na dobro osveščenost občanov. Višja so tudi stroški zbiranja, kar izhaja iz večjih količin (npr. bistveno več odvozov ločenih frakcij iz zbirnih centrov).

Obračunska cena zbiranja biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada (0,08805 EUR/kg brez DDV) je nižja od potrjene cene, ki je 0,09439 EUR/kg brez DDV, kar je rezultat rasti količin zbranih bioloških odpadkov, kar je pozitivno. Vključenost gospodinjstev v to dodatno storitev je trenutno še nizka, zato se je potrebno tudi v prihodnje truditi, da bomo povečali vključenost gospodinjstev v zbiranje bioloških odpadkov in na ta način povečali delež ločeno zbranih frakcij ter hkrati znižali ceno zbiranja bioloških odpadkov.

2.4 Primerjava obračunskih cen posamezne javne službe, za katero se oblikuje cena, z obračunskimi cenami storitev javne službe na primerljivih območjih

Uredba MEDO je kot podlago za določanje upravičenih cen komunalnih storitev uvedla povprečne cene na primerljivih območjih, ki jih opredeli pristojno ministrstvo in pri tem upošteva zlasti geografske, poselitvene in oskrbovalne značilnosti območja. Podatki o cenah na primerljivih območjih naj bi služili občinam za presojo upravičenih cen storitev na njihovem območju.

Ministrstvo za okolje in prostor je objavilo povprečne obračunske cene storitev obveznih občinskih GJS varstva okolja in primerljiva območja za leto 2014 (http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/podrocja/odpadki/primerljiva_obmocja_gjsvo_2014.pdf). Ker iz navedenega dokumenta ne izhaja, kaj vsebuje standard ravnanja z odpadki na teh območjih, nam zgolj navedene cene ne dajejo realne slike za primerjavo cene v vaši občini s cenami v drugih občinah.

Ker so podatki o cenah na primerljivih območjih podlaga za primerjavo in sprejem cen, je izrednega pomena, da so primerjalna območja opredeljena na strokovno ustreznih osnovah.

Izvajanje javnih storitev je namreč lokalno pogojeno ter odvisno od številnih naravnih in tehnično-tehnoloških pogojev zato mora regulacija temeljiti na analizi učinkovitosti izvajanja dejavnosti, pri čemer niso upoštevani le stroški, temveč tudi pogoji izvajanja. Stroškovna zahtevnost oskrbovalnih sistemov na območju posamezne občine vpliva na povprečno lastno ceno izvajanja storitve v občini. Glede na to je pomembna povezava tehničnih oz. oskrbovalnih in ekonomskih elementov, ki zagotavlja celovitejšo primerjavo izvajanja javnih storitev in poslovanja izvajalcev gospodarskih javnih služb. Tovrstno celovito vrednotenje učinkovitosti izvajanja dejavnosti omogoča primerjalna analiza, ki izvajalcem javnih služb omogoča izboljšanje njihovega poslovanja, občinam pa pomaga pri odgovoru na ključno vprašanje, kateri stroški in v kolikšni višini so dejansko upravičeni.

Zaradi zgoraj navedenega je Zbornica komunalnega gospodarstva konec leta 2014 z vsemi tremi interesnimi združenji občin (SOS, ZOS, ZMOS) začela s projektom Primerjalne analize izvajanja obveznih občinskih GJS varstva okolja, ki ga izvaja Inštitut za javne službe. Temeljni namen je analizirati podatke o ključnih oskrbovalnih pogojih in stroških izvajanja storitev JS varstva okolja za posamezne izvajalce in občinam zagotoviti ustrežnejšo strokovno podlago za presojo upravičenih cen, izvajalcem pa možnosti za izboljšanje poslovanja. Ker primerjalna analiza ni enkraten proces, ampak je za dolgoročno izboljšanje in preglednost poslovanja potreben sistematičen, kontinuiran proces merjenja in primerjanja, je ZKG po zaključku primerjalne analize za leto 2013 nadaljevala s primerjalno analizo izvajanja JS ravnanja s komunalnimi odpadki za leta 2014, 2015, 2016 in 2017. V analizi sodeluje s podatki za občine, kjer izvajamo GJS zbiranja komunalnih odpadkov, tudi podjetje Saubermacher – Komunala, zato ste občine v mesecu marcu s strani ZKG prejele rezultate analize za leto 2017, iz katere je razvidno več podrobnosti o tej javni službi in primerjava z drugimi komunalnimi podjetji v Sloveniji.

2.5 Primerjava potrjenih cen posamezne javne službe, za katero se oblikuje cena, s potrjenimi cenami storitev javne službe na primerljivih območjih

Enako kot v točki 2.4.

2.6 Primerjava obračunske cene javne infrastrukture javne službe, za katero se oblikuje cena, s primerljivimi območji

Enako kot v točki 2.4.

2.7 Primerjava izvajalca javne službe s povprečjem panoge tiste javne službe, za katero se oblikuje cena

Opredelitev kazalnikov, ki se v Skladu z *Uredbo* upoštevajo pri primerjavi:

KAZALNIK	FORMULA ZA IZRAČUN	OPIS
Pospešena pokritost kratkoročnih obveznosti	$= \frac{\text{Kratkoročna sredstva} - \text{Zaloge}}{\text{Kratkoročne obveznosti}}$	Kazalnik kaže ali so najlikvidnejša sredstva financirana s kratkoročnimi viri sredstev. Če je vrednost tega kazalnika večja od 1, so poleg zalog z dolgoročnimi viri financirana tudi likvidnejša sredstva.

Gospodarnost poslovanja	$= \frac{\text{Prihodki iz poslovanja}}{\text{Odhodki iz poslovanja}}$	Kazalnik odraža razmerje med ustvarjenimi prihodki in povzročenimi odhodki iz poslovanja. Večja kot je vrednost kazalnika, uspešnejše je poslovanje, seveda pod pogojem, izkazanega čistega dobička. V primeru negativnega rezultata iz poslovanja je vrednost kazalnika manjša od 1.
Povprečna mesečna plača na zaposlenca	$= \frac{\text{Stroški plače}}{\text{Št. mesecev poslovanja}} \div \text{Povprečno število zaposlenecv}$	Rezultat kazalnika prikazuje povprečno mesečno plačo zaposlenca.

Vir: AJPES, Pojasnila postavk iz bilance stanja. Dostopno preko: http://www.ajpes.si/fipo/Pojasnila_za_gd.asp (Januar 2013)

Primerjalni kazalniki za povprečje primerljivih panog so v skladu z *Uredbo* povzeti po podatkih, ki jih objavlja Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES).

Za potrebe primerjave se na podlagi 9. člena *Uredbe* za povprečje panoge javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov šteje dejavnost 38.11 »Zbiranje in odvoz nenevarnih odpadkov«, za povprečje panoge javne službe obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov pa se šteje dejavnost 38.21 »Ravnanje z nenevarnimi odpadki«.

Najnovejši zahtevani kazalniki so ob pripravi elaborata na voljo za leto 2017.

Primerjava kazalnikov med izvajalcem javne službe in primerjalno panogo za leto 2017:

KAZALNIK	Izvajalec: Saubermacher – Komunala Murska Sobota d.o.o.	Panoga 38.11: Ravnanje z nenevarnimi odpadki
Pospešena pokritost kratkoročnih obveznosti	1,17	1,51
Gospodarnost poslovanja	1,13	1,02
Povprečna plača na zaposlenca	1.785,81 EUR	1.567,31 EUR

2.8 Predračunska količina opravljenih storitev javne službe za prihodnje obračunsko obdobje

Vrste komunalnih odpadkov	Predračunska količina izvajanja storitev za prihodnje obračunsko obdobje – leto 2019 (v kg)
Zbiranje ločenih frakcij določenih komunalnih odpadkov, razen ločeno zbrane odpadne embalaže ter biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada	245.400
Zbiranje ločeno zbrane odpadne embalaže	115.000
Zbiranje biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada	27.000
Zbiranje mešanih komunalnih odpadkov	334.000

2.9 Predračunski stroški izvajanja storitev posamezne javne službe za prihodnje obračunsko obdobje

Vrste komunalnih odpadkov	Predračunski stroški izvajanja storitev zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov za prihodnje obračunsko obdobje – leto 2019 (v EUR)
Zbiranje ločenih frakcij določenih komunalnih odpadkov, razen ločeno zbrane odpadne embalaže ter biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada	34.628
Zbiranje ločeno zbrane odpadne embalaže	10.790
Zbiranje biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada	2.437
Zbiranje mešanih komunalnih odpadkov	41.695

2.10 Obseg poslovno potrebnih osnovnih sredstev za izvajanje storitev posamezne javne službe za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje

- Smetarska vozila;
- Samonakladalno vozilo;
- Vozila za zbiranje kosovnih in nevarnih odpadkov;
- Zabojniki za zbiranje posameznih vrst odpadkov (mešani komunalni odpadki, ločene frakcije, biološki odpadki);
- Kontejnerji za ločene frakcije v zbirnih centrih;
- Vozila za vzdrževanje in nadzor.

2.11 Prikaz razdelitve splošnih stroškov za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje

Splošni stroški so razdeljeni na javni in tržni del dejavnosti na osnovi obsega opravljenih storitev na posameznem področju.

2.12 Prihodki, ki jih izvajalec ustvari z opravljanjem posebnih storitev za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje

Posebnih storitev iz 11. člena Uredbe v občini ne opravljamo.

2.13 Donos na vložena poslovno potrebna osnovna sredstva za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje

Donos predstavlja 5 % od nabavne vrednosti poslovno potrebnih osnovnih sredstev za izvajanje javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov in je razviden iz tabele v točki 3.19.

2.14 Število zaposlenih za izvajanje storitev posamezne javne službe za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje

Zbiranje mešanih komunalnih in bioloških odpadkov opravljamo z ekipo, ki jo sestavljajo voznik in dva komunalna delavca. Ločeno odpadno embalažo, ločene frakcije na zbirnih mestih in papir zbira ekipa voznika in enega ali dveh komunalnih delavcev, odvoz kosovnih odpadkov iz gospodinjstev pa vršita voznik in komunalnih delavec. Ob akcijah zbiranja nevarnih odpadkov sestavljata ekipo voznik z ADR licenco in kemik.

2.15 Podatki o višini najemnine za javno infrastrukturo in podatek o njenem deležu, ki se prenese na uporabnike javne infrastrukture

Pri izvajanju javne službe ne uporabljamo javne infrastrukture, ampak izključno lastna osnovna sredstva.

2.16 Stopnja izkoriščenosti javne infrastrukture, ki je namenjena izvajanju javne službe, in stopnja izkoriščenosti javne infrastrukture, ki je namenjena za izvajanje posebnih storitev

Pri izvajanju javne službe ne uporabljamo javne infrastrukture, ampak izključno lastna osnovna sredstva.

2.17 Izračun predračunske cene storitev posamezne javne službe za prihodnje obračunsko obdobje in izračun predračunske cene javne infrastrukture ali omrežnine za prihodnje obračunsko obdobje

Podjetje Saubermacher - Komunala Murska Sobota d.o.o. pri opravljanju javne službe ne uporablja javne infrastrukture, zato je v spodnji tabeli le izračun predračunske cene storitve zbiranja.

Prikaz stroškov v skladu z 22. členom Uredbe.

OBČINA ČRENŠOVCI	Zbiranje mešanih komunalnih odpadkov	Zbiranje ločeno zbrane odpadne embalaže	Zbiranje ločenih frakcij določenih komunalnih odpadkov, razen ločeno zbrane odpadne embalaže ter biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada	Zbiranje biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov in zelenega vrtnega odpada
A. STROŠKI JAVNE INFRASTRUKTURE	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
B. STROŠKI IZVAJANJA STORITVE				
1. Neposredni stroški materiala in storitev	8.387,31 €	3.521,80 €	19.047,24 €	235,35 €
Stroški pogonskega goriva	1.753,44 €	1.530,76 €	819,33 €	235,35 €
Stroški materiala	0,00 €	1.991,04 €	0,00 €	0,00 €
Stroški prevoznih storitev	6.633,87 €	0,00 €	18.227,91 €	0,00 €
2. Neposredni stroški dela	7.371,87 €	4.172,84 €	7.279,30 €	463,63 €
Stroški dela	7.371,87 €	4.172,84 €	7.279,30 €	463,63 €
3. Drugi neposredni stroški	566,50 €	0,00 €	1.694,00 €	1.298,70 €
4. Splošni (posredni) proizvodni stroški	7.213,08 €	2.379,44 €	5.084,52 €	461,63 €
Stroški amortizacije vozil	1.243,80 €	1.085,84 €	573,12 €	166,95 €
Stroški amortizacije zabojnikov	4.388,05 €	0,00 €	3.857,60 €	195,24 €
Stroški vzdrževanja vozil	1.581,23 €	1.293,60 €	653,80 €	99,45 €
5. Splošni nabavno-prodajni stroški	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
6. Splošni upravni stroški	19.562,77 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Splošni stroški uprave	10.320,46 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Splošni stroški dela	9.242,31 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
7. Obresti zaradi financiranja opravljanja storitev javne službe	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
8. Neposredni stroški prodaje	0,00 €	0,00 €	-1.560,00 €	0,00 €
9. Drugi poslovni odhodki	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
10. Donos	2.135,80 €	715,56 €	3.083,10 €	163,66 €
11. Razlika v skladu s 6. členom Uredbe	-3.542,81 €			-185,80 €
12. Skupaj predračunski stroški	41.694,50 €	10.789,64 €	34.628,17 €	2.437,17 €
Predvidena količina v kg:	334.000	115.000	245.400	27.000
Zbiranje določenih vrst komunalnih odpadkov:	Predračunski stroški v EUR	Predračunska količina v kg	Predračunska cena v EUR/kg	
1. Zbiranje komunalnih odpadkov	87.112,31 €	694.400	0,12545 €	
2. Zbiranje bioloških odpadkov	2.437,17 €	27.000	0,09027 €	
			Cena v EUR/kom	
Ravnanje z mešanimi komunalnimi odpadki z vrečo			5,6263 €	
Vreča za zbiranje embalažnih materialov			0,8333 €	

V cene ni vključen 9,5% DDV.

Razlika med potrjeno in obračunsko ceno zbiranja komunalnih odpadkov glede na dejansko količino opravljenih storitev v letu 2018 se je upoštevala pri izračunu predračunske cene za leto 2019, kar je razvidno iz zgornje tabele. Enako velja za zbiranje biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov.

Ker se izračunani predračunski ceni opravljanja storitev zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov in zbiranja bioloških odpadkov od potrjenih cene ne razlikujeta več kot 10%, pristojnemu občinskemu organu ni potrebno začeti postopka potrjevanja novih cen in bomo uporabnikom tudi v prihodnjem obračunskem obdobju zaračunavali potrjene cene.

2.18 Prikaz sodil za razporejanje vseh stroškov in prihodkov po dejavnostih ter po občinah

Prihodki in neposredni stroški se knjižijo neposredno na končne nosilce oziroma dejavnosti.

Stroški, ki jih ni mogoče neposredno dodeliti, se razporejajo na podlagi opravljenih ur v posamezni občini.

3 ZAKLJUČEK

Standard zbiranja odpadkov v občini Črenšovci zasleduje usmeritev Republike Slovenije po čim večjem obsegu ločenega zbiranja odpadkov, hkrati pa se na ta način zmanjšuje letna količina mešanih komunalnih odpadkov. Na ta način se dalj časa ohrani dragocen odlagalni prostor, industriji pa se vrnejo sekundarne surovine.

Na osnovi *Uredbe* je cena oblikovana in se uporabnikom zaračunava v kg sorazmerno na prostornino in pogostost odvoza zabojnika za mešane komunalne odpadke.

Ker se izračunani predračunski ceni opravljanja storitev zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov in zbiranja bioloških odpadkov za leto 2019 od potrjenih cene ne razlikujeta več kot 10%, pristojnemu občinskemu organu ni potrebno začeti postopka potrjevanja novih cen.

Izvajalec gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov pa se bo skupaj z občino s pomočjo osveščanja in obveščanja občanov tudi v prihodnje trudil, da bi se še povečal delež ločeno zbranih komunalnih odpadkov in zmanjševala količina mešanih komunalnih odpadkov.